

رفتارشناسی گاوهای شیری

سخنران: جناب آقای دکتر ملک حسین دلاور

(دکترای تغذیه دام از دانشگاه فردوسی)

تاریخ برگزاری

دوشنبه ۹۵/۰۲/۲۷

برگزارکننده: واحد آموزش کمیته فنی اتحادیه گاوداران و دامداران صنعتی خراسان

رضوی

طراحی و ویرایش: مهندس سامان قوبدل

- در رابطه با توانایی تشخیص رنگ ها، گاوها رنگ های با طول موج بلند شامل (زرد، پرتغالی و قرمز) را بهتر از رنگ های با طول موج کوتاه شامل رنگ های (آبی، خاکستری و سبز) تشخیص می دهند.
- گاوها در حالت کلی دارای قدرت تشخیص بالایی نیستند و به همین خاطر آنها از داخل شدن به محوطه تاریک امتناع می ورزند.
- حس بویایی از رشد کافی در گاو برخوردار است. طوری که آنها در موقع چرا در چراگاه و مرتع می توانند گیاهان آلوده به مدفوع و یا خون را تشخیص داده و از آنها مصرف نکنند. آنها همچنین توانایی تشخیص بوی فرمون ها، مواد شیمیایی فرار را که در تولید مثل و انتخاب خوراک به کمک شان می شتابند، دارند.
- گاوها از قدرت شنوایی بالایی برخوردار بوده و به صدا های مختلف حساسیت های متفاوتی دارند، بطوریکه موسیقی آرام برای آنها لذت بخش و صداهای ناهنجار نظیر سوت زدن و فریاد کشیدن برای آنها اذیت کننده و استرس زا هست. حساسیت گاوهای شیری به صداهای بیشتر از نژادهای گوشتی است. قدرت شنیدن در گاوها وسیله ارتباطی خوبی بین افراد یک گونه و گونه های مختلف در اجتماعات حیوانی می باشد.
- محدوده ایمنیتی در گاوها دارای تفاوت های زیادی از هم (مخصوصاً برای بیگانگان) است. طوریکه در گاوهای نگهداری شده در محیط بسته ۵/۱ متر و در گاوهای که در چراگاه هستند ۳۰ متر است.
- حس لامسه نیز در گاوها از حساسیت خوبی برخوردار است. در عمل با استفاده از این حساسیت پوستی در نواحی خاصی از بدن در نواحی (پشت گوش و زیر گردن) برای مهار و آرام نمودن گاوهای شورو و شلوغ استفاده می کنند.
- سازماندهی گله های شیری بر اصولی مشخصی استوار است. که از بین تمامی عوامل دخیل سن و وزن از اهمیت زیادی برخوردار هستند. طوریکه در اغلب موارد غالبیت با افرادی است که جدوگاه بلند تری از بقیه دارند. هر چند که بعضی معتقدند، که رابطه بین سن و وزن با غالبیت در گاوها بصورت U شکل است. طوریکه تا ۹ سالگی در گاوها (همزمان با بالا

- رفتن سن و وزن غالبیت حاکم و بعد از افزایش سن و تحلیل قوا و کاهش تدریجی وزن از آن کاسته گردیده و افراد مستعد دیگر جای آنها را می گیرند.
- رفتارهای تهاجمی و نمایان کردن غالبیت در گاوها با قاعده و تشریفات خاصی صورت می گیرد. بدین ترتیب که گاوهای مهاجم جلو آمده و بقیه را تهددید کرده و با آنها برخورد نموده و چه بسا با آنها درگیر شده و در نهایت با فرار فرد مغلوب، مسئله تمام گردیده و بعد از مغلوب شدن، کمتر درگیری بین غالب و فرد مغلوب در گله شکل می گیرد. به محض مشاهده رفتار تهاجمی از سوی فرد غالب، افراد مغلوب خودشان را کنار می کشند.
- در خصوص رابطه بین شیردهی و غالبیت، اخیراً ثابت شده است، که گاوهای غالب زودتر از گاوهای مغلوب به شیر دوش، جهت دوشیده شدن می آیند.
- محل استراحت ارتباطی با غالبیت در گله ندارد، این می رساند که در بین افراد گله رقابتی برای بدست آوردن محل مخصوص استراحت وجود نداشته و گاوها مستقلاً محلی را برای این کار برمی گزینند.
- گاوها برای استراحت محل بی سر و صدا و غیر شلوغی را ترجیح داده و در صورتی که جای آنها توسط دیگری اشغال شده باشد، اصراری به بلند شدن آن ندارند.
- نژادهای مختلف شرایط خاصی را در خصوص استراحت کردن می پسندند، مثلاً گاوهای نژاد زبو، استراحت کردن در مقابل اشعه آفتاب و گاوهای انگلیسی محل سایه داری را برای این کار ترجیح می دهند.
- گاوهای هلشتاین نظم خاصی را در موقع استراحت کردن، ایستادن و خوابیدن اتخاذ می کنند.
- گاوها حافظه قوی داشته و هر گاو می تواند ۵۰ تا ۷۰ رأس از گاوهای هم گله ای خود را بشناسد.
- مشاهده می گردد.

- گاوها بآسانی دنبال رهبر گله حرکت کرده و نیاز به زور در این زمینه ندارند.
- گاوهایی که فعالیت کمی داشته و آرام می باشند، دارای موهای بلند پیچیده در صورتشان می باشند.

گاوهای شیردهی که تازه به گله ملحق می شوند، غالباً در اثر اعمال رفتارهای تهاجمی افراد غالب گله، چند روزی کاهش در تولید شیر آنها

